BERLINGSKE
1. SEKTION FREDAG 18. JANUAR 2019

En åbensmugler var i mange år stopklodsen for et godt forhold mellem Danmark og Indien. Nu forsøger man foreløbig at lægge låg på en sag, der har kostet Danmark meget i forholdet til Indien.

Niels Holck er (næsten) glemt i Indien. Nu åbnes mulighederne for dansk erhvervsliv

Af Kristian Mouritzen krmo@berlingske.dk

I år s diplomatisk krise mellem Danmark og Indien er ved at være ovre. I dag sætter statsminister Lars Løkke Rasmussen (V) sig over for den indiske premierminister, Narendra Modi, i delstaten Gujarat i et besøg, der markerer slutningen på næsten ti års kold luft på det politiske niveau mellem de to lande.

»Jeg ser det afgjort som en betydningsfuld begivenhed også for danske erhvervsvirksomheder. Det er et stort skridt på vejen mod en normalisering af forholdet, og vi har mærket optøningen i et stykke tid med besøg i Danmark af den indiske minister for fødevarer og viceministeren for byudvikling,« siger markedschef i Dansk Industri Jens Holst-Nielsen, der er med statsministeren i Indien sammen med flere hundrede andre danske erhvervsfolk for at udnytte åbningen.

Krisens årsag hedder »den danske våbennedkaster«. Her i Indien husker man ikke navnet Niels Holck – danskeren, der i 1995 kastede våben ned fra et fly til oprørere i den indiske stat Bengalen og dermed var årsagen til afbrudte diplomatiske forbindelser mellem Danmark og Indien i næsten ti år.

Niels Holck er derfor heller ikke længere på det formelle plan en politisk sag. Han er parkeret i det juridiske system. Derfor ankommer statsminister Lars Løkke Rasmussen i dag til Indien – det første statsministerbesøg på indisk grund siden Holck-sagen og med et møde med Indiens premierminister, Narendra Modi, som højdepunktet.

Ti års diplomatisk krise mellem Danmark og Indien er ved at være ovre. I dag mødes statsminister Lars Løkke Rasmussen med premierminister Narendra Modi. Foto: Claudio Bresciani/TT/Ritzau Scanpix

Ikke et officielt besøg, men ...

Det er ganske vist ikke det, man i diplomatsprog kalder for et »officielt« besøg. Det er et uofficielt et af slagsen og foregår derfor ikke i hovedstaden, New Delhi, men i byen Ahmedabad i delstaten Gujarat, hvor Modi oprindeligt kommer fra. Han har tidligere været delstatens førsteminister.

Men signalværdien i mødet med Modi er stor. For isen er nu for alvor ved at være brudt.

»Modi nævner ham ikke. Man forsøger at undgå emnet undtagen selvfølgelig i Bengalen, hvor Niels Holck opererede fra. Det er nu en juridisk sag, og den kan tage mange år,« siger en kilde i statsadministrationen til Berlingske.

Niels Holck var årsag til den langvarige diplomatiske krise mellem Danmark og Indien. Arkivfoto: Keld Navntoft/Ritzau Scanpix

Samtidig med at mødet mellem Modi og statsministeren foregår, satser Dansk Industri sammen med danske erhvervsvirksomheder på at få det maksimale ud af besøget. De er med på en stor international erhvervsmesse i byen, hvor der er over 30.000 deltagere med 15 indiske partnerlande – deriblandt Danmark.

»Man skal som dansk virksomhed være her for at markere, at man vil være partner med Indien. Man skal lige i den her situation ikke være her udelukkende for at sælge. Det er en udvikling, der er sket gradvist, men nu ser det ud til, at der er slået hul på isen,« siger Jens Holst-Nielsen.

Andre danske ministre har dog været i Indien de seneste år, men et statsministerbesøg varsler, at der er ved at ske noget.

For Danmark er der milliarder på spil. Det gælder om at handle hurtigt, for sagen med Niels Holck kan selvfølgelig blusse op igen – især under den kommende indiske valgkamp og især i Bengalen, hvor man stadig husker den.

Rigsadvokaten skal på et tidspunkt tage stilling til, hvordan sagen med Holck skal gå videre, efter at han ved to retsinstanser i Danmark har fået ret i, at han ikke skal udleveres til Indien til strafforfølgelse for sin medvirken ved våbennedkastning i 1995.

Når rigsadvokaten er færdig med sin vurdering, kan det tænkes, at hele sagen mod Holck skal starte forfra i det danske retssystem. Så det kommer formentlig til at vare mange år, før denne sag igen bliver et konfliktpunkt mellem Danmark og Indien.

»Der er sket en meget hurtig udvikling hen imod det bedre. Danmark og Indien har et godt forhold nu, og det skyldes i høj grad, at inderne godt kan lide de skandinaviske lande og dermed Danmark. Vi har et værdifællesskab, som betyder noget for inderne,« siger Thomas Sehested, leder af Dansk Kulturinstitut i Indien.

Danmark åbner et nyt kulturinstitut i New Delhi i morgen og indvier samtidig den nybyggede danske ambassade i New Delhi. Ved den begivenhed vil statsminister Lars Løkke Rasmussen være til stede.

»Inderne vil gerne bevare kontakten til os på grund af vores demokratiske værdier og ikke mindst »det gode samfund« som et fundament for de mange og ikke for de få,« siger Thomas Sehested.

Hvad med Dronningen?

Derfor vil Thomas Sehested med sit nye kulturinstitut arbejde meget bredt for at få kontakt med inderne, og han vil være med til at fremme den udvikling ved blandt andet at diskutere de demokratiske værdier og de andre fællesskaber, som inderne gerne vil være en del af.

»Indien buldrer frem. I Danmark forestiller man sig ofte et Indien, der lever i tre århundreder. Det 19., det 20. og det 21. Det er det 21. århundredes Indien, vi skal koncentrere os om, for det er en ung stat, og det er der, det kommer til at foregå,« siger Thomas Sehested.

Også i diplomatiet håber man på, at dørene er ved at blive lukket op. Et officielt besøg af Dronningen eller Kronprinsen i Indien er på ønskelisten. »Et kongeligt besøg vil være helt unikt, men der er vi mindst fremme ved 2020, før det kan lade sig gøre,« siger kilder i centraladministrationen.

Hvis ikke det kan lade sig gøre, vil et statsministerbesøg af den officielle slags med pomp og pragt i New Delhi for alvor signalere, at forholdet er normaliseret.

Kristian Mouritzen er Berlingskes sikkerhedspolitiske korrespondent